

Kurjer Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNO SPOŁECZNO LITERACKI

Prenumerata wynosi z odbieraniem w Administracji miesięcznie 400 mk., z odnośnikiem i przesyłką pocztową 450 mk. Ceny ogłoszeń: pierwsza strona za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce 160 mk., druga i trzecia 140 mk., czwarta 120 mk., za wiersz nonparelowy. Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 140 mk., za wiersz, nekrologi po marek 140 za wiersz. Drobne ogłoszenia, po 40 marek za wyraz. Ogłoszenia zagraniczne o 100% droższe.

Cena
20
mk.

Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa ul. N. P. Marji 41, otwarta codziennie od g. 9 rano do 7 w. Telegraf „Kurjer—Częstochowa”. Telefon 4. Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca. Na zasadzie uchwał Zjazdu Zw. Prasy prowincjonalnej, wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

SCHYLEK IMPERJALIZMU.

(Dokonczanie).

Rozbiór Polski, ostatni wielki akt dziejowy, dokonany w duchu pojęć XVIII-go stulecia, wysunął na widownię Europy naród bez państwa, walczący o swe prawa. To dało silny bodziec rozwojowi pojęcia bytu narodowego, niezależnego od państwa, pojęcia, według którego naród nie utożsamia się z ludnością państwa, pojęcia. Stąd zrodziły się wielkie ruchy narodowe XIX stulecia, dążenia narodów rozbitych politycznie do zjednoczenia państwowego, dążenia, które sprowadziły dwa wielkie fakty dziejowe—zjednoczenie Niemiec i Włoch; dążenia szczepów od dawna ujarzmionych, wyzwolonych z łańcuchów samości, do odbudowania własnego życia narodowego, wśród których pierwsze miejsce i co do czasu, i co do potęgi zjawiska zajmuje odrodzenie czeskie.

Zmiana roli i stosunku wzajemnego państwa i narodu, przejęcie z okresu, w którym państwo operowało swą ludnością, jako biernym przedmiotem, wychodząc z założenia racji stanu (raison d'Etat), do okresu, w którym naród zaczął używać państwa, jako swego narzędzia, wychodząc z założenia interesu narodowego—sprawiło, że 1-o państwa nienarodowe, będące zlepkiem ludności narodowo różnorodnej, stały się anachronizmem i traciły coraz wyraźniej rację bytu: 2-o że części narodu, pozostające poza granicami ich państw narodowych coraz silniej de tych państw ciążyły i musiały przedrzeć się później ściąć się z niemi, wreszcie 3-o że narody, pozbawione państwowego bytu, a posiadające silną świadomość swej samości, musiały z biegiem czasu być państwowy uzyskać.

Dla tych, którzy rozumieją ewolucję narodową XIX stulecia, jasnym było, że państwo austro-węgierskie musi zniknąć z karty Europy: że Rosja, która zagarnęła pod swe panowanie zbyt wiele ludności różnorodnej narodowo i szczerpewo, gdy narodowość panująca ani liźnie, ani cywilizacyjnie nie przedstawiała siły wystarczającej do jej wchłonienia—w granicach swoich długo istnieć nie będzie; że narody większe, czy mniejsze, nie zjednoczone jeszcze państwowo, do tego zjednoczenia dojdą; wreszcie, że Polska, przedziej czy później, zjawi się nanowo jako państwo i zajmie należne sobie stanowisko w Europie.

Wystarczył jeden wielki kataklizm dziejowy, ażeby to wszystko się stało. A stało się dlatego przedewszystkiem, że rozwój życia w ciągu stulecia całego ten wynik przygotował. I dlatego już odrobione nie będzie. Nie znaczy to, żeby nie mogły przyjść nowe zmiany, nawet w bliskim czasie. Pewne zmiany są konieczne: proces tworzenia się państw narodowych na wielu punktach jeszcze nie jest

zakończony. Możliwe są i zmiany wstecz, przewidywać wszakże należy, że jeżeli nastąpi, to będą niestwałe. Wymaganiem życia przeciwstawiać się można tylko do pewnego stopnia i nie na długo.

Imperjalizm wielkich mocarstw zadał cios samobójczy przez wywołanie wielkiej wojny europejskiej. Ta wojna zaś była niunikniona z przyczyn, leżących w naturze samego imperjalizmu.

Pewne, już dziwne fakty, zapowiadają dla imperjalizmu dalej postępujący upadek. Szukać ich trzeba w dziedzinie przeobrażeń stosunków gospodarczych świata.

Wojna ubiegła zachwiała u podstaw precyzyjną maszyną współczesnego industrializmu, handlu światowego i finansów. Z anarchii gospodarczej, wywołanej przez wojnę, zaczyna się wyłaniać dążenie krajów, nawet gospodarczo zaocznych, do samodzielności ekonomicznej, przedewszystkiem do możliwej samowystarczalności. Zjawienie się tego dążenia, będącego od powiednikiem nacjonalizmu w polityce, wywołane zostało narazie koniecznością, czasowym zastojem wytwórczości wielkich państw przemysłowych, zajętych wojną i wyrobem materiału wojennego, rozwojem komunikacji, wreszcie wyruszeniem do potwornych rozmiarów różnicami waluty. Są dane, przemawiające zatem, że ta dążność do samodzielności gospodarczej będzie warstwą, zarówno w Europie, jak i w innych częściach świata. Jeżeli tak, to dla imperjalizmu ekonomicznego wielkich państw przemysłowych Europy zaczęły się bardzo czarne czasy. Kto wie, czy nie będziemy w bliskiej przyszłości świadkami wielkich katastrof, dotykających właśnie państwa najbogatsze, najbardziej przed wojną kwitujące.

Dziś przechodzą one, a przedewszystkiem Anglja, ciężki kryzys wyrastający z obniżeniem produkcji do poziomu od dawna nie widzianego, w olbrzymiej liczbie bezrobotnych i w znacznym zmniejszeniu obrotów handlowych. Najbieglejsi znawcy stosunków gospodarczych dziś jeszcze nie są zdolni osądzić, co w tem jest kryzysem przejściowym, a co początkiem schyłku. Zdaje się wszakże, iż można dziś już powiedzieć, że wielkie państwa przemysłowe Europy nie wrócą już do panowania gospodarczego nad światem w rozmiarach, w jakich je posiadały przed wojną.

Zarówno tedy w dziedzinie gospodarczej, jak w politycznej, czasy dzisiejsze przynoszą nam, że tam powiemy, decentralizację układu międzynarodowego. Widzimy osłabienie i zniszczenie układu wielkich mocarstw i olbrzymich, ciężających nad światem ustrojów ekonomicznych, a wzmocnienie i poinnowotnienie liczby państw mniejszych, gospodarczo słabszych.

Roman Dmowski.

Najświeższe wiadomości

5 Dywizji na pograniczu.

LWÓW, 15.5 tel. wł.—Na całym obecnym pograniczu Polski od Kamieńca Podolskiego aż po Mińsk jest rozlokowanych jako straż graniczna 5 dywizji sowieckich. Na pograniczu od Kamieńca aż po Prypeć 24 i 44 dywizja strzelców, od Prypeci w górę 4, 8 i 5 dywizja strzelców. Ponadto na południowym odcinku granicy znajduje się nieco w tyle 1 korpus kawalerji. Na odcinku zaś północnym umieszczone są dalsze 3 dywizje jazdy, a

to dywizja 1, 7 i 11 (ta ostatnia jest jedną z czterech dywizji armji konnej Budziennego i znajduje się obecnie w okolicy Mińska).

Powstańcy ukraińcy wyróżnili brygadę bolszewicką.

Znaczny oddział atakuje brygadę.

LWÓW 15.5 tel. wł.—W okolicach Humania rozlokowana była w ostatnich czasach brygada kawalerji sow. (1 brygada 16 dywizji jazdy). Komendant tej dywizji Boryszewskij—zapominając o groźnym niebezpieczeństwie rozlokował brygadę

Anons! — Anons!

Damy Częstochowskie!

Niebywała radosna nowina!

Ostatni krzyk mody!



Ceny najprzystępniejszej!

Magazyn mój już jest zaopatrzone na sezon bieżący w najelegantsze materiały ostatnich nowości sezonowych, jak: najmodniejsze etaminy gładkie i w desenie, satyny jedwabne różnobarwne, batysty różnokolorowe i t. materiały bławatne.

Próbę powyższych nowości sezonowych można już obejrzyć w wystawie mojego magazynu.

Z poważaniem.

H. A. Librowicz

Częstochowa, I Aleja 12.

Jedyny magazyn nowości sezonowych!

szwadronami, oddzielnie po wsiach w znacznych odległościach—nie zachowując przytem koniecznej łączności. Okoliczność tę wykorzystali powstańcy i oddziały partyzantów o znacznych siłach uderzyły równocześnie w paru miejscach na rozproszone oddziały 1 brygady.—Na stąpiła krwawa rzeź. Partyzanci, nie mogąc brnąć dalej, wyrzynali poprostu oddziały za oddziałem, zabierając jako łup broni, karabiny maszynowe, a nawet 4 działa z amunicją. Zanim jeszcze komendant brygady, stacjonujący w Humaniu zdołał ochłonąć i zorientować się w sytuacji, brygada jego prawie istnieć przestała. W skład brygady wchodził szwadron sformowany z Ukraińców galicyjskich, który również został doszczętnie zniszczony.

Komendant brygady został natychmiast postawiony pod sąd, który skazał go za lekkomyślne rozłożenie brygady, które spowodowało jej klęskę; na 10 lat t. zw. „oboju koncentracyjnego”. Napadu na brygadę dokonał zdaje się oddział atama na Orliki, co jednakowoż na razie nie zostało dokładnie stwierdzone. Pośleg świeżo sprowadzonej brygady nie dał żadnych wyników. Wyrok sądu umieszczony został w charkowskich „Izwestjach”.

Nie „towarysz” lecz „grażdanin”.

MOSKWA, 15.5.—W myśl ostatniego ukazu władz sowieckich, w Rosji sowieckiej słowo „towarysz” ma być odtąd zastąpione słowem „grażdanin”—(obywatel). Jak widać czerwoni carowie Rosji coraz bardziej nawet w codziennych nawzajem zaczynają skłaniać się do „burżujskich” wymysłów.

Miljardowe oszustwa.

RAWA RUSKA 15.5 tel. wł.—Został aresztowany przez policję tutejszą, kierownik Powiatowego Biura Odbudowy Marszałowicz w związku z miliardowymi oszustwami i nadużyciami popełnionymi w spółkę z Mojżeszem S. Hallem i prezesem kahału Hirschfeldem. Marszałowicz odstawiony zostanie do sądu karnego we Lwowie.

Ciekawe wiadomości.

— Sprawa mniejszości narodowych na Lotwie została odłożona na następną sesję Ligi narodów.

— W poselstwie polskim w Wiedniu odbyło się uroczyste wręczenie orderów Virtuti Militari i Polonia Restituta 5 oficerom francuskim, bawiącym stale w

Wiedniu.

— Ostateczna ratyfikacja układu polsko-niemieckiego w sprawie komunikacji przez Pomorze, przeciąga się. Z tego powodu układ wejście w życie dopiero przy końcu r. b.

— We wtorek 16 b. m. rozpocznie się w Katowicach przed nadzwyczajnym sądem międzysojuszniczym proces o napad na żołnierzy francuskich w Szobiszowicach.

— Pierwsze manewry wojsk czesko-słowackich, odbędą się w sierpniu r. b.

Wiadomości polityczne.

Tajemniczy wybuch.

We Włocławku z niewiadomej przyczyny nastąpił wybuch w gmachu soboru przy Nowym Rynku. Prokuratura i władze policyjno-administracyjne prowadzą energiczne śledztwo.

Przed upadkiem konferencji.

Na posiedzeniu podkomisji politycznej Barthou otrzymane zostały instrukcje z Paryża, sprzeciwił się projektowi Lloyd George'a mianowania w Genui jakichkolwiek organów, któreby rokowania z Rosją przedłużały. Francja uważa, iż doświadczenie genueńskie wystarczy.

Francja sprzeciwia się również zawarciu tymczasowego paktu gwarancyjnego, albowiem posłużyłoby to tylko sowietom do szantażowania Europy, w razie późniejszych z nią pertraktacji.

Byli sprzymierzeńcy.

Prasa ukraińska z tryumfem donosi o rzekomej strzeżeniu emigracji, zwłaszcza petliurowców, notując z zadowoleniem wiadomość o przejściu b. petliurowskiego ministra i przewodniczącego centralnej rady ukraińskiej, Nikowskiego, przebywającego w Warszawie, do grupy, uznającej konieczność współpracy z rządem sowieckim i propagującej powrót na Ukrainę. Dzienniki podają, że z Nikowskim solidaryzuje się Prokopowicz i Charzenko oraz szereg wybitnych działaczy petliurowskich. Ruch ten objął i Pragę, gdzie akcję współpracę z sowiektami na Ukrainie propagują Odrateńko i Graszewskij. Rząd Ukrainy sowieckiej prowadzi s nimi rokowania.

Dymisja Lloyd George'a ulgą dla świata.

W swej mowie, wygłoszonej w miejscowości Mithin, Lord Robert Cecil oświadczył, że dymisja Lloyd George'a i objęcie steru władzy przez lorda Greya

byłoby wielką ulgą dla świata cywilizowanego.

Kryzys gabinetowy w Finlandji.

Dymisję rządu fińskiego poprzedziły obrady w parlamencie i komisji spraw zagranicznych. Rząd przedstawił parlamentowi wniosek ratyfikowania układu warszawskiego. Jednakże z pod obrad wyłączony został artykuł siódmy, który rząd postanowił podać dalszym pertraktacjom dyplomatycznym. Dyskusja w parlamencie wykazała stanowczą opozycję socjalistów przeciwko wszelkiemu rodzaju układowi z Polską. Stronnictwa mieszczańskie nie zajęły jednolitego stanowiska. Przywódca centrum Alkio stwierdził, że odrzucenie układu jest równoznaczne z przyjęciem orientacji niemiecko-rosyjskiej. Wniosek ratyfikacji umowy został odesłany do komisji spraw zagranicznych, która opowiedziała się przeciwko umowie. Wskutek decyzji komisji spraw zagranicznych, gabinet fiński podał się do dymisji.

Delegacja polska na ślub króla serbskiego.

Na ślub króla serbskiego Aleksandra z księżką rumuńską wyjechała specjalna delegacja, na której czele stanął b. minister Spr. zagr. Sapieha. Naczelnika Państwa reprezentował b. atleha wojskowy w Bukareszcie, pułk. Wieniawa Długoszewski. Firma Fragnet, która jest dostawcą dworu rumuńskiego, oferuje jako prezenty ślubne narzeczonej wielką srebrną tacę z wrytą kopją obrazu Siemirackiego, narzeczonemu zaś — wspaniałe srebrny przybór do pisania. Prezenty te zabrawo dyrektor firmy, p. J. Dmochowski.

Sensacyjne zabójstwo pułkownika ukraińskiego w Szczypiornie.

Zrabowanie dokumentów organizacji powstańczych. — Zabójcy nie zabrali zapasów złota.

KALISZ, 15 5 tel. w. — W obozie dla internowanych w Szczypiornie dokonano przed paroma dniami sensacyjnego zabójstwa w nadzwyczaj zagadkowych okolicznościach na osobie znanego szefa sztabu słynnego atamana Tutulnika, pułkownika sztabu generalnego Otmarszejna, który brał czynny udział w walkach powstaniach anty bolszewickich na Ukrainie.

Były paź cara Mikołaja II.

Otmarszejn, jako b. wychowanek korpusu papiów, był przed wojną jednym z paziów b. cara Mikołaja II, zaś po wybuchu rewolucji należał do najbardziej fanatycznie usposobionych zwolenników idei niezaradłości ukraińskiej.

Ostatnio, prawdopodobnie pod wpływem niepowodzeń armji powstańczej, pułkownik Otmarszejn zdecydował się usunąć z życia politycznego i wyjechać do Rumunii do swego majątku.

Dokumenty zrabowano, złota nie tknięto.

Zbrodnia dokonana została w następujących okolicznościach: Pułkownik Otmarszejn wyszedł pewnego wieczora z obozu w Szczypiornie i pożegnawszy się ze swymi przyjaciółmi, skierował się na dworzec, przebijając drogę pieszko z walizką, w której znajdowały się różne dokumenty (przygryzają, iż należały one do organizacji powstańczej, która w ostatnich latach działała na Ukrainie, wzniesając powstanie antybolszewickie) nadto rozmaite złote przedmioty, stanowiące jego własność prywatną oraz znaczną sumę w banknotach polskich.

Nasajutrz rano zwłoki pułk. Otmarszejna zostały znalezione o przeciwnym od dworca kierunku w pobliżu drutu kolezającego obozu z raną postrzałową w ciele.

Pierwotkowe dochodzenie ustaliło, iż p. Otmarszejn został zabity celnym wystrzałem z rewolweru, wymierzonym z tyłu.

Walka jego została po upływie kilku dni znaleziona na terytorjum obozu, gdzie była zakopana. Pieniądze i kosztowności zostały niernaruszone.

W kółkach emigracji ukraińskiej przypuszczają, iż morderstwo zostało dokonane przez bolszewicką „jaczejkę” obozu internowanych w Szczypiornie, jeden z internowanych, który, dobry znajomy pułk.

Bacność!

PANIE I PANOWIE!

Pierwszorzędny magazyn ubiorów męskich i damskich

H. SIELCER i S-ka

I Aleja Nr 11 — Telefon 149.

Poleca na bieżący sezon wielki wybór ubiorów męskich, damskich i dziecińczych. — Nadszedł duży transport letnich towarów etaminy, woale, trykotyny w różnych kolorach i gatunkach
Przyjmuje wszelkie obstalunki — Robota solidna! — Najświeższe fasony!

Najmodniejsze towary!

Najładniejsze kroje!

Otmarszejna zwabił go i prawdopodobnie podstępnie zamordował.

Kronika.

Zmiany w duchowieństwie.

Mianowani: Ks. Adam Borek, wikariusz z Rzęśni, proboszczem w nowo utworzonej parafji Ostrowach.

Przeniesieni: Ks. St. Żeromski, dziekan z Widawy, na probostwo do Lututowa; ks. Kielbasinski, proboszcz z Gorzkowic, do Konopiak.

Wikariusze: Ks. J. Słutowski z Gorzkowic do Rzęśni, a ks. A. Wróbel ze Srocka do Gorzkowic.

Nowe parafje.

Utworzono nowe parafje w Ostrowach (oddzielona od Miedźna) i we Wierzbju (od Osarowa). Administracja tej ostatniej oddana tymczasowo ks. Berendtowi, proboszczowi z Patnowa.

Dzisiejsze posiedzenie Rady miejskiej rozpoczęło się o godz. 7 i pół wiecz.

Porządek dzienny zapowiada:

1) Drugie czytanie wn. Magistratu o wyjednanie kredytu otwartego na rachunku bież. w Polskim Banku Komunalnym na rok budżetowy 1922 gi do ogólnej wysokości 8 milj. mk. 2) Sprawa uzupełnienia kompletu Magistratu wraz z określeniem obowiązków ławników i wynagrodzenia członków Magistratu. 3) Wn. Magistratu w sprawie sprzedaży granatów miejskich, zajętych przez mieszkańców Kuocelias. 4) Wn. Magistratu w sprawie liczników. 5) Nagły wniosek r. Dzięby w sprawie przyznania pracownikom b. Hartowni Miejskiej 50 pr. jednorazowego dodatku do pensji. 6) Nagły wn. r. Chojnackiego w sprawie wstrzymania sprzedaży żyta etc. ze składów Aprowizacji do czasu ogłoszenia przetargów publicznych. 7) Nagły wniosek r. Bajdeckiego i innych o uszanowanie w Częstochowie Odegu Ubezpieczeń Wzajemnych. 8) Nagły wn. r. Mielorowskiego w sprawie ochrony lokatorów. 9) Odpowiedź Magistratu na interpelację r. Dziuby w sprawie architekta miejskiego.

Święto Polonji Amerykańskiej. Minister oświaty, wydał depeşe do szkół, w której wzywa, aby dzień 20 maja poświęcić pamięci poległych braci naszych z Ameryki i słożyć hołd przez urządzenie poranków uroczystych Polonji Amerykańskiej. Polecił zebrać na ozdobnych kartonach podpisy wszystkich dzieci szkolnych, fotografii etc. z czego po całej Ameryce urządzi się wystawę narodową.

Ulgi dla popisowych z 1901 roku. Min. Spraw Wojsk. zarządziło: Służbę, odbyłą przez popisowych rocznika 1901, zarówno ochotników i poborowych po 1 stycznia 1921, zaliczyć należy w całości do służby w wojsku stałym. Wziętym w drodze poboru przed 1 stycznia 1921 r. za każde 3 miesiące odbytej służby frontowej zaliczyć 1 miesiąc, za każde 4 miesiące służby pozafrontowej 1 mie-

Krawiec damski

J. Szubski

11-ga Aleja 39.

wykonywa: palta, kostjумы i suknie.

Ceny przystępne!

siać. Ochotnikom zaliczyć za każde 3 miesiące frontowe po 2 miesiące, za każde 2 miesiące służby ochotniczej pozafrontowej — 1 miesiąc, za każde 4 miesiące służby kancelaryjnej 1 miesiąc. Rozkaz ten odnosi się także i do tych, którym przysługuje prawo jednorocznych.

Wybory do Sejmu w październiku. Obrady nad ordynacją wyborczą posuwają się naprzód. Można już dziś liczyć, że długi czytanie skończy się w połowie przyszłego tygodnia, umożliwiając przystąpienie do głosowania. Dotąd na 120 artykułów projektu ordynacji zatwierdzono 93. Wszystko to zdaje się świadczyć, że istotnie szkodzimy do ostatniej już kadencji obecnego Sejmu. Termin nowych wyborów w październiku nie jest już przez niego kwestjonowany i zdaje się być aktem przesądzonym.

Nowa powieść Żeromskiego. „W Sidlach Niedoli”, pierwsza książka wydawnictwa „Książki ciekawe” (Stenikiewicza 12) została formalnie rozchwytana. Wydawnictwo bije drugi nakład. Cena w prenumeracji 190 mk. w sprzedaży detalicznej 255 mk. Do nabycia we wszystkich księgarniach. Data 17 b. m. ukaże się w tym wydawnictwie powieść Macieja Wierzbinińskiego „Siostra Felija”.

Zażeganie bezrobocia w Łodzi. Wszystkie związki zawodowe w przemyśle włókienniczym w Łodzi zgodziły się na zaproponowaną przez ministra presji podwyżkę w wysokości 21 pr. Tydzień kwesty Pol. Tow. Czerwonego Krzyża. Dżorzynim zwyciężają w całej Polsce od 21 do 28 b. m. trwać będzie t. zw. tydzień kwesty na rzecz Pol. Tow. Czerwonego Krzyża.

Młodzież dla dzieci i młodzieży. W niedzielę, dn. 21 go b. m. o godz. 4 po poł. w „Nowościach” (I Aleja nr. 12), wystąpi dla dzieci i młodzieży szkolnej znakomity bajkopisarz polski, autor „Czerwonego Kapturka” i „Opuzurka” — Benedykt Hertz. Oprócz p. Hertza występy zapowiedzieli pp. Zula Pogorzelska i St. Ratold. Bilety są do nabycia w „Cristalu”.

Artyści teatru „Qui-Pre-Quo” z Warszawy w Częstochowie. W sobotę dn. 20 i niedzielę dn. 21 b. m. odbędą się dwa gościnne występy znakomych artystów warszawskich w sali teatru „Nowości” (I Aleja nr. 12). Wśród nazwisk znajdują się już znani i lubieni artyści w Częstochowie: Zula Pogorzelska, Wl. Lin, Benedykt Hertz, znakomity bajkopisarz i St. Ratold. Oprócz wyżej wymienionych, zaprodukują się poraz pierwszy w Częstochowie ulubienicy Warszawy Bodo i znakomita paratanećna Parnell i Pawliszczewa, b. soliści sławnej trupy Pawłowej. W obfitym programie są skecze i produkcje solowe. Bilety wcześniej nabycie można w cukierni „Cristal”.

Wypadek. W Stąpniey, gm. Ręszno panuje wyższa zabijania ryb w wodzie rzucaniem do rzeki granatów ręcznych lub dynamitu. Zabite ryby wypływają na powierzchnię, wówczas większe ryby zbierają się do łodzi, zabity drobiazgi i narybek unosi woda.

W tych dniach podczas „łowienia” ryb zaszedł wypadek. Mieszkaniec Stąpniey Andrzej Włodarski, przygotowując ładunek dynamitu, lecz dynamit wybuchnął i urwał mu dłoń i rękę.

Napady. Józef Olezyk ze wsi Wietów jechał drogą wiejską z lasu do wsi w porze dziennej. Napadli na niego Je-

rzy Miniszewski z Witówka i Stefan Piątek z Witówka i jeszcze dwóch innych nieznajomych, pobili go kijami, przewrócili go, pocięli lejece ramię, zabrali je, a także i naszyjnik z konia.

Miljonówka № 2,598,633

Numer powyższy wyciągnięto z koła w ostatnim losowaniu 4 proc. państwowej pożyczki premjowej, dnia 13 maja.

Niedana kradzież. Dokonano kradzieży kartofli w ilości 155 kg. z wagonu kolejowego na rampie towarowej. Złoczyńcą udało się na razie zbiedz jednakże bez łupu jednego ze sprawców zatrzymano, jest nim Józef Wajsa, zam. na Zawodziu przy ulicy Majowej nr. 6.

Pilnować wezwoi. Niewiadomy sprawca skradł Marjannie Siedlak, zam. we wsi Biała Górna, gm. Kamyk z woza chustkę wartości mk. 10.000

Kradzież. Nieznani sprawcy otworzywszy dobranym kluczem drzwi do mieszkanki Mirli Skowronek, zam. przy ulicy Warszawskiej nr. 35, skradli jej garderobę wartości mk. 60.00.

Smaczny sen. W barakach na Stradomiu Aleksandrowi Kulczykiemu skradziono podczas snu z poduszki 1 parę butów, wartości 30.000 mk., 1 parę kamazy wartości mk. 7.000, oraz gotówkę mk. 20.000 na ogólną sumę mk. 57000. Kradzieży dokonał Wasil Czerniak i Maksim Bajda, zam. w barakach, którzy po dokonanej kradzieży zbiegli w niewiadomym kierunku.

Ujęcie dezertera. Komisarjat policji państwowej w Herbach zatrzymał Kasimierza Miśtalę, mieszkańca powiatu Koneckiego, który ukrywał się od wojska za granicą.

Aresztowanie. Została zatrzymana Józefa Borkowska, zam. przy ul. Małej nr. 23, która dokonała kradzieży przędzy i nici w fabryce Częstochowianka.

Bójka. Franciszka Musiał, Roman Borecki, mieszkańcy wsi i gm. Rększowice, Tomasz Gollis i Jan Nierobis mieszkańcy wsi Nierada, gm. Rększowice pobili dotkliwie Józefa Musia, mieszkańca wsi i gm. Rększowice, przyczem złamali mu lewą rękę.

Ujęcie niebezpiecznego bandyty. Dezertera i bandyta w jednej osobie. Nieudany napad na burmistrza Kłobucka.

Czytelnicy „Kurjera Częstochowskiego” pamiętają o ujęciu szajki bandytów, która była postrachem mieszkańców Kłobucka i okolicy. W tych dniach posterunek policji w Kłobucku aresztował podejrzanego osobnika, który wylegitymował się paszportem na nazwisko Frymusia Franciszka. Po przeprowadzeniu dochodzenia okazało się, że Frymus umarł, a aresztowany osobnik jest znany bandytą Mikołajem Boguckim, który wspólnie z aresztowanymi bandytami, przed kilku tygodniami ujętymi Erbertem i innymi dokonał zbrojnego napadu na mieszkankę Owczarka w Łobodzie i kupca Werszlikowicza z Praszki. Na śledztwie aresztowany Bogucki zeznał, że wspólnie z Konstantym Kwiatkowskim z Kłobucka i jego kochanką Józefą Franc, planowali napady na burmistrza Kłobucka, dr. Ter-Gabryljensa, felerza Mezzkowicza i kupca Lapidesa.

Dalsze śledztwo wykazało, że Bogucki legitymował się również jako Michał Klekot i jest dezertorem 4-go pohałańskiego pułku, a ostatnio zbiegi z pociągu Bogucki oddany został do wojskowego sądu doraźnego.

Makę

pszenną i żytnią, otręby, owies etc.

poleca po cenach konkurencyjnych Handel produktów mącznych i zbożowych

B-ci Gólnik

Częstochowa, ul. Kościuszki № 37.
Telefon 482.

Cukiernia i Restauracja „CRISTAL”

Poleca znakomite lody na porcje, a na żądanie na uroczystości, wesela itp. odsyła się piramidki do domu.

Kradzież w pociągu. 29-letni Bzdion Józef, zam. w miejscowości Wielki Lsąż, ulica Krakowska nr. 2, pow. Miechowski-go zameldował, że podczas jazdy pociągiem pomiędzy stacjami Zabkowie—Zawiercie, niewiadomi sprawcy skradli mu portfel, zawierający mk. 50.000, wojskowa kartę powołania na jego imię i różne drobne notatki.

Kradzieże. Niewiadomi sprawcy skradli Ignacemu Piętałowi, zam. we wsi Suliszowice gm. Olsztyn, krowę maści ciemnoczarną, wartości mk. 60000.

Nieznani sprawcy skradli Marjannie Mielcarz, zam. we wsi Biskupice, gminy Olsztyn, z niezamkniętej komory 5 ćwierci żyta, pół ćwierci tatarski i 18 funtów grochu, ogólnej wartości mk. 19220.

Józef Noga, zam. w Częstochowie przy ulicy Palmowej nr. 4, skradł Józefowi Gielnińskiemu, zam. w leśniczówce Stawki, gm. Złoty Potok, krowę wartości mk. 80 tysięcy.

Przy ul. Panny Marji nr. 36, z mieszkania Mendli Reicher, za pomocą otwarcia drzwi, nieznani sprawcy skradli i palko letnie, i futro i spodnie, wartości mk. 100.000.

Aresztowano Moszka Sobolewa, zam. przy ul. Nadzecznej nr. 16, znanego jako dzieła kieszonkowego, który przy wejściu do kinoteatru „Odeon” usiłował skraść mk. 1140 Bronisławie Donajskiej, zam. przy ul. Parkowej nr. 14.

Z zamkniętego mieszkania za pomocą dobrego klucza, Marjannie Kożuchowskiej, zam. przy ul. Piłsudskiego nr. 19, skradziono przez niewiadomych sprawców garderobę, wartości mk. 25.000.

Z teatru.

„Kordjan”.

W sobotę w sali „Ogniska Robotniczego” uczniowie II Gimn. Peń-tw. Im. R. Traugotta odegrali pod reżyserją prof. Książka „Kordjana” Słowackiego. S tukę poprzedzał odczyt prof. Soldrowskiego, który w nieco przydługiej prelekcji scharakteryzował psychologię „Kordjana” b. dokładnie i szczegółowo, traktując wykład iście po professorsku.

Wyświetlenie „Kordjana” jest rzeczą wcale nie łatwą nawet dla lepszych sił aktorskich, dla amatorów zaś prawie nie wykonalną i połączone z ogromami trudnościami natury technicznej. To też nie dziwnego, że przedstawienie sobotnie pozostawiało wiele do życzenia. Na wysokości zadania (jak na zespół amatorski) stali jedynie: Kordjan (p. Chorzelski), któremu zarzucić jednak można, że był chwilami przesadzony w patosie i brzmieniu, skandując sanadto rytmicznie, wierszowo swoją rolę, gdy wiersz powinien się zatracać w grze scenicznę. Mimika i gestykulacja w pewnych momentach nieco szwankowały. Naogól p. Chorzelski zdradzał zdolności sceniczne. Niezły był również i „Prezes” (p. Krygier) trochę jedynie za monotony. Stary sluga, Grzegorz, (p. Książek) grał poprawnie i z widoczną rutyną, chociaż dykcja, szczególnie w płaczu, śmiechu, lub chwilach entuzjazmu, była wadliwa. Reszta wykonawców słaba. Laura (p. Probieńówna) była słabutka i młodziutka. Książek (p. Kostarczyk) stałe z beznadziejnym błaganem wyciągał długie i kościste ręce w przestworza i błyskawicznie z przerwaniem „wciągał” je w rękawy su-tanny. Car (p. Krajewski) był widocznie naprawdę przerażony zamachem na jego życie, skoro słowa grzęzły mu w krtani i z trudnością tylko można było cośkolwiek się od niego dowiedzieć. Spiskowcy wyglądali rzeczywiście bardzo pod-brzanie. Kostjamy, dekoracje szwankowały, lecz to już oczywiście nie z winy amatorów. Słowem „Kordjan” wypadł nieszcze-gólnie, lecz niechętnie, broń Boże, amatorzy nie zechcą rehabilitować się wystawieniem „Hamleta”!

Publiczność, przeważnie młodociana, szczerze wypełniła salę i darzyła hu-czanemi oklaskami wszystkich zarówno wy-konawców.

W sobotę i niedzielę Krakowskie Aka-demickie kolo miłośników sceny wysta-wiło „Śluby Panieńskie” i 8 jednoaktów-ki „Śluby Panieńskie” poprowadzone pre-lekcją p. J. Paszkowskiej wypadły znacz-nie lepiej, niż jednoaktówki w niedzielę. Licznie zgromadzona publiczność obdarzy-ła wykonawców zasłużonymi oklaskami.

Zdaleka i zbliżka.

Strach ma wielkie oczy.

Data 2 maja r. b. wydarzył się pod Plockiem straszny wypadek, zakończony śmiercią człowieka.

Wypadek miał miejsce we wsi Mło-drozu, gm. Brwilno. Rządca właściciela tych dóbr p. Moszka Krakowskiego, nie-jaki Jakób Koniński wysłał dnia tego fer-nali po mąkę do Plocka, nakazawszy stró-żowi Białczykowi, aby dał mu śniadanie przez okno, gdy wieczorem po-wrócą farnale, żeby wydać im obrok dla koni.

Okolo godz. 10-jej w. istotnie Koniń-ski został zbudzony ujadaniem psów po-kojowych i pukaniem w okno. Przerażony Koniński, który zapomniał o swym poleceniu, wyskoczył z łóżka z rewolwe-rem w dłoń, zapytawszy parę razy, kto tam, a nie otrzymawszy zaraz odpowie-dzi, wypalił przez drzwi kuchenne.

Po chwili rozległy się straszne jęki i krzyki:

— Zabijeś mego ojca.

Farby malarskie
lakiery, pędzle i pokost sprze-daje najtaniej
J. FLASZER
I Aleja nr. 9 w podwórzu

Na sezon letni!

poleca
MAGAZYN BŁAWATNY
pod firmą
Kornberg i Szumacher

przy ul. Panny Marji № 11,
(Aleja I) w podwórzu parter,
vis a vis bramy.

Etaminy desen. podw. szer. od mk. 2500 metr.
Kretony " " 575
zefiry koszule " " 450
Batysty " " 650

oraz wielki wybór wełen, bos'onów, sa-tyn i płótna widzewskie i żyrdowskie
po cenach fabrycznych!

TAPETY
pokojowe
w wielkim wyborze.
Przyjmujemy wszelkie roboty malar-skie i tapetowanie
po cenach przystępnych.
Gostyński i Opoczyński
ul. Piłsudskiego 25.
(vis a vis stacji).

Wkrótce wyjaśniło się, że kulka tra-fiająca w głowę, zabita na miejscu Biał-czyka.

Koniński ratując życie przed oburzonymi pracownikami, uszedł do sąsiedniej wsi.

Został on wkrótce pociągnięty do od-powiedzialności z mocy art. 464 K. K. i zwolniony z aresztu prewencyjnego za kaucją 200.000 mk.

— **Dekoracja Władysława Mickiewicza.** W przydzium rady mi-nistrów odbyła się dekoracja Władysła-wa Mickiewicza orderem „Polonia resti-tuta”.

— **Śnieg na Wołyniu.** Wzgórze Bony pod Krzemieńcem pokryte jest cał-kowicie śniegiem.

Ludzie zabrali się do robót polnych, które jednak są przerywane przez opady śnieżne i przymrozki.

— **Hrabia—złodziej.** Policja we Lwowie aresztowała hr. Eustachego Dem-bińskiego, który dopuścił się poważnego oszustwa na szkodę niejakiego p. Millera. Mianowicie hr. Dembiński sfalszował list p. Millera do siebie i na podatawie jego fałszywego listu spr edał jednemu z kup-ców tartak, należący do p. Millera.

— **Straszna śmierć matki i córki w płomieniach.** We wsi Outkwa w powiecie dąbrowskim zdarzył się tragiczny wypadek. Oto 60-letnia Ka-tarzyna Woźniakowa, gospodyni, doglą-dając w nocy krowy na ociepleniu, raci-ła nieopatrznie płonąca zapalną na zie-mię, zaświeconą słomą.

Płomienie ogarnęły ją natychmiast, o-bjęły jej ubranie tak, że biedna kobieta stała się jakby żywą pochodnią i w stra-sznych męczarniach zginęła.

Ogień przerzucił się żywiołowo na drugą część mieszkania, gdzie spała jej córka, Helena, licząca 18 lat. Dym oszo-lomił ją, płonące belki przywaliły.

Zaalarmowani ogniem sąsiedzi zastali już tylko dymiące zgłiszczona, a wśród nich dwa zwęglone trupy.

Nasi rzeczoznawcy.

Sąd powiatowy powołuje rzeczoznaw-cę kowala, czy dwóch ludzi może unieść duża szynę żelazną.


Kowal odpowiada bez namysłu: To za-leży kiedy, bo jeżeli szynę ukradli, to mo-gło ją unieść dwóch ludzi, ale jeżeli się najmie ludzi, zapłaci i da im jeść, to ta-kiej szyny nie uniesie ani sześciu.

CIEKAWA NOWINA dla kupujących

Niniejszem podaje do wiadomości Sz. Klienteli m. Częstochowy i okoli-cy iż z dniem 15 Maja b. r. sklep mój przeniesiony został na front tegoż domu, Kościuszki 10a, a celem zyskania szerszej klienteli, na przeciąg całego miesiąca od 15-V do 15-VI, obniżyłem ceny na wszystkie towary, pomimo podrożenia takowych od 10 do 15 procent.

Wszelkie towary letnie etaminy, ba tysty, muslin de lain, wełny, jedwabie, korty i koldry posiadam w dużym i ładnym wyborze.

Z poważaniem
J. RZAŚIŃSKI.


SZCZURY I MYSZY
stały się w ostatnim czasie istną plagą, jako niebezpieczni rozsadnicy różnych zarazków epidemicznych oraz jako szkodnicy pod względem ekonomicznym.
Celem radykalnego wyępienia szczurów i myszy stosujcie preparat
„KAPS”, który okazał się jedynym skutecznym środkiem niszczącym tych szkodników
Preparat „KAPS” utrzymać można w aptekach i składach aptecznych.
Wyłączna sprzedaż: Techn. Chem. Fabr. „KAPS” R. Seidengart, Łódź, Piotrkowska 44.

Licytacja.

W dniu 24 maja b. r. o godzinie 10 ej rano odbędzie się w browa-rze pod firmą: „WINDMAN, HABERMAN i HERCBERG” w Zawlerciu przy ulicy Aptecznej, publiczna licytacja skonfiskowanego sło-du w ilości 857 pudów, zarządzona na zasadzie pisma Starostwa Będzińskiego z dnia 5 kwietnia r. b. za L. 8709/7, wobec zatwierdzenia przez Ministerstwo Apropizacji konfiskaty zasekwestrowanego sło-du w browarze wyżej wspomnianym.
Licytacja odbędzie się od sumy 800.000 mk.
Przystępujący do licytacji obowiązany jest złożyć wadium w wysokoś-ci 10 proc., czyli 80.000 mk., które będzie zaliczone na rachunek sumy naby-cia, zaś tym, którzy odstąpią od licytacji, będzie zwrócone bezwzględnie.

Mam zaszczyt zawiadomić Szanowną klientelę, że z dniem 6-go Maja r. b. otworzyłem pierwszorzędny
HANDEL WIN i WÓDEK
oraz towarów kolonialnych i delikatesów.
Z szacunkiem
E. ZAWISZA i S-KA
Aleja III № 49.

Fabryka Porcelany i Wyrobów Ceramicznych w Ćmielowie
Spółka Akcyjna.
Porcelana: Stołowa, Apteczna i Elektrotechniczna biała i malowana.
Cegła Ogniotrwała: Normalna, (Ramzajka) i Fasonowa Zaprawa szamotowa, glina ogniotrwała mielona
Wyłączna Reprezentacja na Województwo Kieleckie
B. Kabus i A. Dąbrowski
Częstochowa II Aleja 42.

TEATR ODEON

ul. Panny Marji № 27.

Program od niedzieli 14 go
do środy 17-go Maja r. b.

SENSACJA!

MOTTO: Miłość i nienawiść —
oto sprężyny wszelkich ludzkich poczynań!

SENSACJA!

Potężny dramat
z życia cyrkowców
w 6-ciu aktach.

KRÓL ARENY

W rolach głównych Wszechświatowa sława cyrkowa **LUCIANO ALBERTINI** oraz słynny szympanś **JACK**.
Niezwyczajne produkcje cyrkowe. — Wspaniała tresura zwierząt. — Ratunek z płonącego domu. — Karkołomna ucieczka. — Cudowna małpa itd

TEATR PARYSKI

ul. Panny Marji 19.

Program od wtorku 16 maja i
dni następnych.

Tragiczna miłość artystki

Dramat w 5-ciu wielkich aktach, według powieści FELIXA SALTONA, OLGA FROGMUT.

w głównej roli **DORA KAISER** słynna wiedeńska piękność odtwórczyni **Moydée**
w **Martwej ręce**.

KINO NOWY

Program od niedzieli 14 do
wtorku 16 Maja r. b. włącznie.

Arcywyborna farsa, pełna humoru i nadzwyczajnych efektów komicznych, w 5-ciu częściach pt.

MAMSELLE NITOUCHE

w wykonaniu najznakomitszych artystów francuskich.

Nad program
Pensio się goli
(Komiczne)

Zwała się mamselle Nitouche— Aż nareszcie tonąc w w łazach Stąd powstaje straszny krzyk! Zakochał się on w Nitouche
Dojść do ładu ani rusz Opuszcza klasztorny gmach. Narzeczony zrywa w mig Bez niej żyć nie może już!..
Z trzpiotką, co w klasztorze Organista brat Celestyn Nie nęci go Denise miła Wreszcie dociekl, że ta dama
Trawi czas w suchym rygorze. Zaprowadził ją na festyn. Inna w sercu mu utkwiała! Denise—Nitouche to ta sama

Program od piątku 12 do poniedziałku 15 maja włącznie.

SENSACYJNY CYRKOWY DRAMAT W 5-ciu AKTACH P. T.



Jaskinia bezimiennych

W roli głównej **Ewelina Rudenick** najzwinniejsza akrobatka

Anons: Wkrótce ukaże się sensacyjny film w 5 części pt. „Święty Tygrys”. Dla uczącej się młodzieży i żołnierzy ceny miejsc zniżone.

KUPIMY

kociot kornwalijski zdalny do użytku 75 do 100 mtr. powierzchni ogrzewalnej, 8 do 10 atm. ciśnienia, z certyfikatem, budowany nie wcześniej jak przed 20 laty. Dokładne pisemne oferty pod „Kociot” do biura ogłoszeń „Promień” **Kraków, Rynek 30.**

FERBOL

w 11 kolorach
do odnawiania i przefarbowania obuwia.

GATUNEK PRZEDWOJENNY.

Skład farb „RIPOLIN”, Warszawa, Graniczna 9, tel. 94-83.

Aleksander Jaxa Dębicki

Geometra przysięgły

Kościuszki № 1, mieszkania 3.
Na mocy upoważnienia Ministerjum Robót Publicznych i Głównego Urzędu Ziemiańskiego, przyjmuje parcelacje, Komassacje, podziały pastwisk i inne pomiarowe roboty.

|| Ceny konkurencyjne ||

— Firma egzystuje od 1905 roku. —

Zakład Dekoracyjno-Malarsko-pokojowy

Daniela Działowicza

w Częstochowie, ul. Ogrodowa № 19.

Przyjmuje wszelkie roboty jako to:

MALOWANIE, SZPACHLOWANIE, LAKIEROWANIE, TAPETOWANIE i t. d.

Terminatorów przyjmuje od zaraz.

DOKTOR

PAWEŁ BRONIATOWSKI

ul. Panny Marji 21 (obok teatru Paryskiego)
ChOROBY WENERYCZNE I SKÓRNE
Przyjmuje od 9—12 i od 4—7 po poł.
Panie od 12—1 w południe.

Djagnostyczno-leczniczy

Gabinet Rentgenowski

Dr. Arnold Bram

Częstochowa, Kościuszki № 1.
Telefon № 450.

Fabryka papy dachowej

M. BEMA w Częstochowie

Olsztyńska № 1.

(Zawodzie, w byłej kwasialni)

polecą w najlepszym gatunku po cenach przystępnych: **papę, smołę czeską preparowaną karbolinem etc.**

Tanio! Taniol

Na nadchodzący sezon włosenny i letni **przerabia kapelusze** filcowe i słomkowe, damskie i męskie na najnowsze fasony

firma chrześcijańska

Kościuszki 23, mieszk. II.

Zródło Polskie Jana Radziejewskiego

Krakowska 1, obok Stow. Rolniczego polecą towary białe, konfekcyjne z fabryki „Częstochowianka” po cenach fabrycznych. gotowe suknie damskie, dziecięce, bieleżne, wyprawy do chrztu, duży wybór bluzek, fartuchów i pończoch.

Najlepsze źródło taniego kupna!
Zwracać uwagę na adres!

Pracownia Gorsetów

„Józefa”

III-cia Aleja 54 (parter)

polecą duży wybór gorsetów higienicznych, pasów brzusznych najnowszego systemu, zalecanych przez doktorów, pasów biodrowych, szelek do prostego trzymania się, blustonoszy, pończochy gumowe i t. p. Przyjmuje obstalunki z własnych i powierzonych materiałów, również reparacje, pranie i przefasonowywanie.
Ceny zniżone.

Za **6500** Mk.

na **ubranie** męskie
całe ubranie męskie z dobrego kordu

Za **2.000** Mk.

na całą **damską suknię**

można nabyć w znanej firmie
J. Dawidowicz i S-ka
I Aleja 7. Tel. 74.

Tamże nabyć można korthy, bostony, szewioty, welniane i bawelniane materiały oraz płótna. Nie wierzyć reklamom, lecz przyjdźcie i przekonajcie się.
Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

Lekarz-dentysta

Michał Grejniec

ul. Panny Marji (I Aleja) № 10.
Przyjmuje codziennie od 9-ej rano do 1 po poł i od 2—7 wiecz. Telefon 250

Piwiarnia z inwentarzem w dobrym punkcie do sprzedania 7 wiorst od Częstochowy. Wiadomości Wrzosewa, gm. Guta Stara. Weber.

Znajomą Panią, która mi za brafa parasol w „Odeonie” uprasza się o łaskawy zwrot takowego za sowitem wynagrodzeniem. Pracownia sukien „Ewelina” ul. Kilińskiego 6.

Kto by adoptował sierotę lat 20. Pochodzę z dobrej rodziny i posiadam wykształcenie. Będę pracował fizycznie ew. umysłowo najchętniej na wel. Łaskawe listy proszę nadsyłać pod adresem Poście-Restante Częstochowa Jan Waloszek.

Sprzedam sklep z mieszkaniem Wiadomość ul. Kościuszki 46.

Znana firma Z. Lappe, II-ga Aleja 31. Polecą pończochy w różnych odcieniach, skarpetki rekawiczki, swetry, kielki, bluzki, koszulki itp.

Do sprzedania tanio garnitur mebli, otomana, leżak, szeslong, 6 krzesel dębowych kryte hlokiem. Zakład tapicerski II-ga Aleja 31 Lappe.

Potrzebni dwaj szlifery, dwaj polerownicy jeden do krajzugi i do frymaszyny. Wiadomość Fabryka noży ul. Kilińskiego 14.

Zgubiono papiery wojskowe i paszport na imię Jacenty Grzesiak, zamieszkały w Zawierciu.

Zgubiono papiery wojskowe rok 1897 oraz paszport na imię Bolesław Jarzyński, gminy Kroczyce.

Sklep piękny w śródmieściu urządzeniem, towarami, mieszkaniem, sprzedam zaraz. Powód słabość żony. Kościuszki 19a Mazurek.

Zgubiono patent wydany za Nr 1360 kat. III na imię Szmul Nuchem Bonclowicz.

Ogród owocowy do wydzierżawienia Wiadomość ul. Ciemna 90, Bzowska.